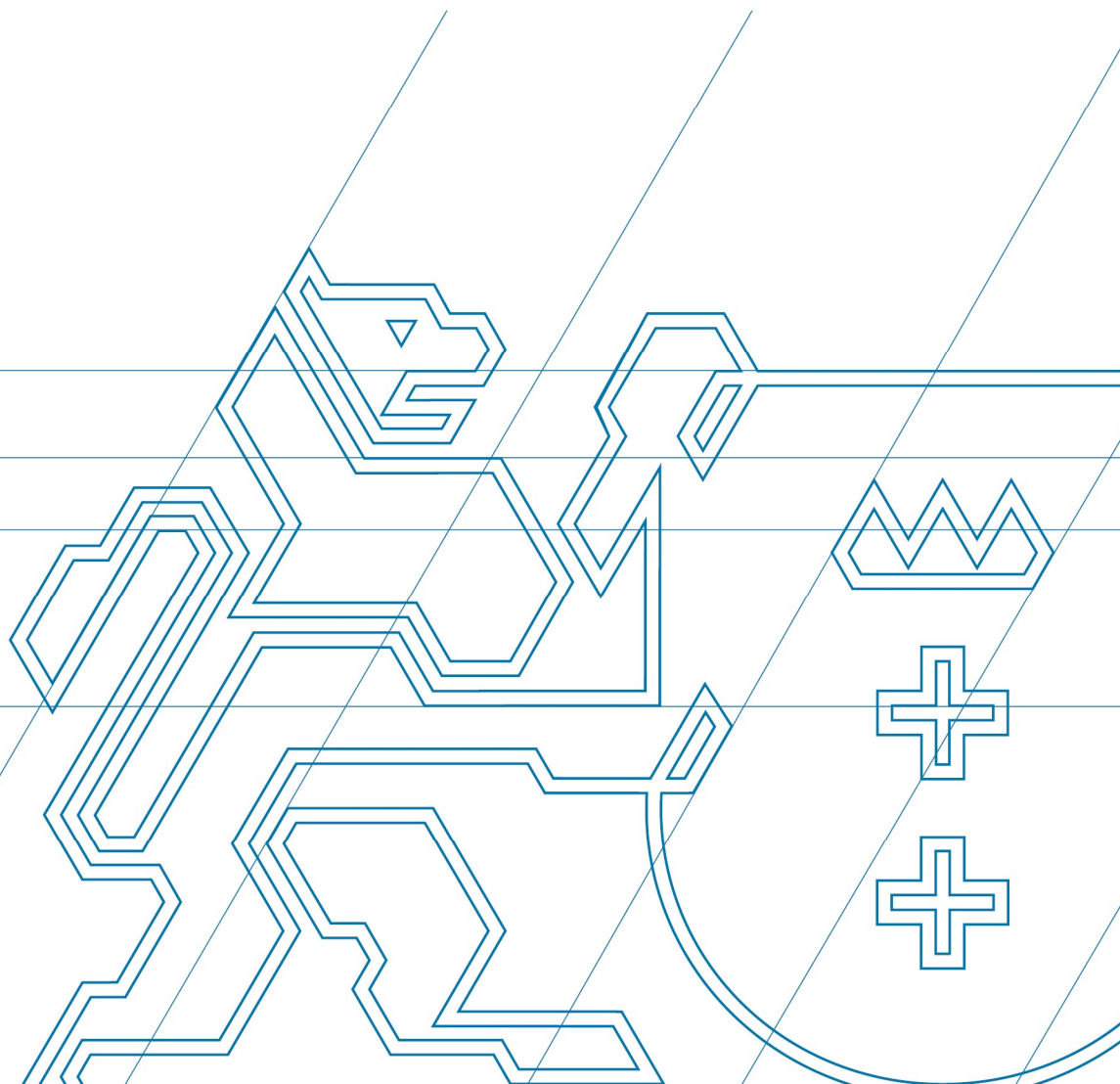

**ODPOWIEDZIALNA
GOSPODARKA
ODPADAMI**

**SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI
ZAKŁADU UTYLIZACYJNEGO SP. z O.O.
ZA ROK 2024**

INFORMACJE OGÓLNE

Data utworzenia Spółki: 8 maja 1992r.

Dane na dzień 31.12.2024 r.

Firma	Zakład Utylizacyjny Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością
Siedziba	ul. Jabłoniowa 55, 80- 180 Gdańsk
Telefon	58 326 01 00, 58 303 99 51, fax. 58 322 15 76
E-mail	zut@zut.com.pl
Witryna WWW	www.zut.com.pl
Forma prawna	spółka z ograniczoną odpowiedzialnością 100% udziałów Gminy Miasta Gdańsk
Wpis do rejestru	KRS 0000052057, Sąd Rejonowy Gdańsk – Północ w Gdańsku, VII Wydział Gospodarczy
Numer statystyczny REGON	190042880
Numer identyfikacji podatkowej	583-000-20-19
Podstawowy rachunek bankowy	Bank PEKAO S.A. O/Warszawa 64 1240 1053 1111 0010 1782 8366
Numer rejestru GIOŚ	E 0000536Z
Baza o Produktach i Opakowaniach oraz o Gospodarcze Odpadami (BDO)	000023837

ORGANY SPÓŁKI

Zgromadzenie Wspólników Prezydent Miasta Gdańska

Skład Rady Nadzorczej od 01 stycznia do 31 grudnia 2024 roku:

Ziemowit Borowczak	przewodniczący
Jan Hupka	wiceprzewodniczący
Tomasz Brodzicki	członek
Monika Nowakowska	członek
Marta Dargacz	członek

Skład Zarządu:

- od 1 stycznia do 30 czerwca 2024 roku:

Grzegorz Orzeszko	prezes zarządu
-------------------	----------------

- od 1 lipca do 21 października 2024 roku:

Grzegorz Orzeszko	prezes zarządu
Sebastian Kozłowski	wiceprezes zarządu

- od 22 października do 31 grudnia 2024 roku:

Sławomir Kiszurno	prezes zarządu
Sebastian Kozłowski	wiceprezes zarządu

PODSTAWY PRAWNE DZIAŁALNOŚCI

Spółka działa na podstawie:

- Kodeksu spółek handlowych (tekst jednolity Dz.U. 2019 poz. 505 z późniejszymi zmianami)
- Ustawy z dnia 20.12.1996 r. o gospodarce komunalnej (tekst jednolity Dz.U. z 2019 z późniejszymi zmianami)
- Uchwały nr XXXVII/236/91 Rady Miasta Gdańska z dnia 17 grudnia 1991 r. w sprawie wyboru organizacyjno-prawnej formy prowadzenia działalności gospodarczej wykonywanej dotychczas przez Przedsiębiorstwo Robót Sanitarno-Porządkowych w Gdańsku
- Umowy Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością (tekst objęty aktem notarialnym Repertorium A nr 4743/1992 z dnia 8 maja 1992 r., sporządzonym przez Notariusza Marię Dambek z późniejszymi zmianami)
- Postanowienia Sądu Rejonowego w Gdańsku XII Wydziału Gospodarczego Krajowego Rejestru Sądowego z dnia 11.10.2001 r. o wpisie do Rejestru Przedsiębiorców pod numerem KRS 0000052057
- Uchwały nr XLIII/1238/09 Rady Miasta Gdańska z dnia 17 grudnia 2009 r. w sprawie wyboru sposobu prowadzenia gospodarki komunalnej w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi
- Umowy wykonawczej zawartej z Gminą Miasta Gdańska w dniu 22 grudnia 2009 roku (z późniejszymi zmianami)
- Umowy wykonawczej zawartej z Gminą Miasta Gdańska w dniu 15 stycznia 2019 roku (z późniejszymi zmianami).

CHARAKTERYSTYKA DZIAŁALNOŚCI

Zakład Utylizacyjny Sp. z o.o. realizuje zadania własne Gminy Miasta Gdańska, obejmujące - zgodnie z uchwałą nr XLIII/1238/09 Rady Miasta Gdańska z dnia 17 grudnia 2009 r. - następujące sprawy:

- prowadzenie składowisk i unieszkodliwianie odpadów komunalnych
- zapewnienie budowy, utrzymania i eksploatacji instalacji i urządzeń do odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych
- zapewnienie warunków zbierania i odbierania odpadów komunalnych, aby było możliwe:
 - ograniczenie składowania odpadów komunalnych ulegających biodegradacji
 - wydzielanie odpadów niebezpiecznych z odpadów komunalnych
 - osiągnięcie poziomów odzysku i recyklingu odpadów opakowaniowych
 - zapewnienie warunków ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji.

Zadania te ściśle wiążą się z głównymi zasadami gospodarki odpadami, którymi są:

- prowadzenie odzysku surowców z jak największej ilości odpadów, które w danych warunkach techniczno-ekonomicznych da się odzyskać
- zagospodarowanie odpadów zgodnie z „zasadą bliskości”
- przekazywanie odpadów do specjalistycznych firm, gdy Zakład nie dysponuje odpowiednią technologią ich zagospodarowania
- bezpieczne składowanie odpadów, których nie da się w danych warunkach techniczno-ekonomicznych poddać odzyskowi lub zagospodarować w inny sposób.

Podstawowym przedmiotem działalności Spółki jest obróbka i usuwanie odpadów innych niż niebezpieczne (PKD 38.21.Z). Przedmiot działalności stanowią także:

- 20.15.Z – produkcja nawozów i związków azotowych
- 35.11.Z – wytwarzanie energii elektrycznej
- 35.12.Z – przesyłanie energii elektrycznej
- 35.13.Z – dystrybucja energii elektrycznej
- 35.14.Z – handel energią elektryczną
- 35.30.Z – wytwarzanie i zaopatrywanie w parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzowanych
- 37.00.Z – odprowadzanie i oczyszczanie ścieków
- 38.11.Z – zbieranie odpadów innych niż niebezpieczne
- 38.12.Z – zbieranie odpadów niebezpiecznych
- 38.22.Z – przetwarzanie i unieszkodliwianie odpadów niebezpiecznych
- 38.31.Z – demontaż wyrobów zużytych
- 38.32.Z – odzysk surowców z materiałów segregowanych,
- 39.00.Z – działalność związana z rekultywacją i pozostała działalność usługowa związana z gospodarką odpadami

- 46.77.Z – sprzedaż hurtowa odpadów i złom
- 49.41.Z – transport drogowy towarów
- 68.20.Z – wynajem i zarządzanie nieruchomościami własnymi lub dzierżawionymi
- 77.39.Z – wynajem i dzierżawa pozostałych maszyn, urządzeń oraz dóbr materialnych gdzie indziej niesklasyfikowanych.

Działalność Spółki w wymiarze rzeczowym i finansowym określał Plan rzeczowo-finansowy na rok 2024, zatwierdzony przez Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników uchwałą nr 01/2024 z dnia 26 stycznia 2024 r.

Spółka nie prowadziła działalności w dziedzinie badań i rozwoju.

Spółka nie nabywała udziałów własnych.

ORGANIZACJA SPÓŁKI

Zakład Utylizacyjny Sp. z o.o. jest zorganizowany w formie przedsiębiorstwa jednozakładowego.

Porządek organizacyjny Spółki ustala Regulamin Organizacyjny, określający strukturę organizacyjną, zasady zarządzania i kierowania, zakresy działania wydzielonych jednostek organizacyjnych oraz samodzielnych stanowisk pracy.

W strukturze organizacyjnej wyróżniono:

- organy Spółki: zgromadzenie wspólników, radę nadzorczą i zarząd
- stanowiska zarządzania przedsiębiorstwem Spółki, powierzone zostały prezesowi i wiceprezesowi zarządu oraz dyrektorom: produkcji i finansowemu, jako zarządzającym podstawowymi obszarami organizacyjnymi
- podporządkowane zarządzającym nimi kierownikom działów: sortowania, przetwarzania biologicznego, logistyki, technologiczny, utrzymania ruchu, utrzymania obiektów, budynków i terenów, BHP i PPOŻ, gospodarki odpadami, ochrony środowiska, zasobów ludzkich, komunikacji i PR, rozwoju i inwestycji, księgowo-finansowy, zakupów i zamówień publicznych
- w każdym z działów: zespoły i samodzielne stanowiska pracy.

Przyjęty model organizacji i zarządzania gwarantował skuteczne zarządzanie przedsiębiorstwem Spółki, kierowanie pracą poszczególnych jego działów i pełną kontrolę nad jakością pracy, jej terminowością i powierzonym majątkiem.

ZASOBY LUDZKIE

W działalności Zakładu decydującą rolę odgrywają pracownicy, zwłaszcza pracujący bezpośrednio w procesach sortowania odpadów. Zakład dba o stabilizację kadry, odpowiednio motywując pracowników i zapewniając dobrą atmosferę w pracy.

Zatrudnienie średnioroczne wyniosło 280,68 etatów i było o 13 pełnych etatów (4,7%) wyższe niż w roku poprzednim. Zakład w dalszym ciągu posiłkował się tymczasowymi pracownikami sortowni wynajmowanymi przez agencję pracy tymczasowej. Na koniec 2024 r. było to 50 osób.

Na dzień 31 grudnia 2024 r. Spółka zatrudniała 285 osób na umowę o pracę, z tego:

- na stanowiskach nierobotniczych 62 osoby;
- na stanowiskach robotniczych 223 osoby.

Wzrost zatrudnienia pracowników spowodowany był następującymi czynnikami:

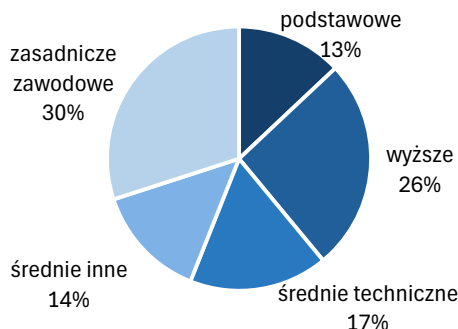
1. Przejęcie działalności do tej pory realizowanej usługowo przez podmioty zewnętrzne. Działanie to ma za zadanie ograniczyć koszty usług obcych oraz podnieść efektywność odzysku surowców.
2. Uzupełnienie stanowisk pracy w celu poprawy efektywności procesów produkcyjnych oraz biznesowych.
3. Rozwój działalności związany z obsługą Punktów Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych.

Wykształcenie pracowników

Najliczniejsze grupy zatrudnionych pod względem wykształcenia w roku 2024 stanowili:

- pracownicy z wykształceniem zasadniczym zawodowym – 30%
- pracownicy z wykształceniem wyższym - 26%

Struktura wykształcenia pracowników na dzień 31.12.2024 r.

Pracownicy wg grup wiekowych na dzień 31.12.2024r

Wiek	Ilość pracowników	
	rok ubiegły	rok bieżący
20-25	21	17
26-30	23	25
31-35	35	35
36-40	35	33
41-45	34	38
46-50	28	38
51-55	50	34
56-60	30	43
powyżej 60	19	22
Razem	275	285

Pracownicy wg stażu w Spółce na dzień 31.12.2024r

Staż pracy w Spółce w latach	Ilość pracowników	
	rok ubiegły	rok bieżący
0-5	139	143
6-10	43	47
11-15	69	68
powyżej 15	24	27
Razem	275	285

Szkolenia pracowników

Spółka wspiera rozwój pracowników oraz dostosowanie ich do zmian technicznych i prawnych, kierując zatrudnionych na szkolenia, kursy, konferencje, seminaria i studia podyplomowe. Zasady dofinansowania ujęte są w Regulaminie Funduszu Szkoleniowego. W 2024 r. kwalifikacje podnosiło (głównie w trybie online):

- 45 osób w ramach szkoleń indywidualnych
- 59 osób na kursach specjalistycznych
- 2 osoby na studiach podyplomowych kierunkowych.

Dodatkowo 24 osoby uczestniczyły w konferencjach i 5 osób w kongresach.

Pracownicy administracyjni uczestniczyli dwukrotnie w szkoleniach z zakresu ESG i brali udział w projekcie doradczym - Microsoft 365 oraz zostali przeszkoleni z zakresu bezpieczeństwa.

Ponadto kadra kierownicza uczestniczyła w cyklu szkoleń indywidualnych podnoszących kompetencje osób zarządzających zespołem pracowników.

Wszyscy pracownicy poddawani są okresowo szkoleniom BHP.

DECYZJE ADMINISTRACYJNE

Podstawowymi decyzjami, umożliwiającymi gospodarowanie odpadami, są obowiązujące bezterminowo pozwolenia zintegrowane:

- pozwolenie zintegrowane na prowadzenie instalacji do składowania odpadów - decyzja Marszałka Województwa Pomorskiego z dnia 13.11.2009 r. znak DROŚ.S.ES.7650-17/09 z późniejszymi zmianami
- pozwolenie zintegrowane na eksploatację instalacji do przetwarzania odpadów z wykorzystaniem obróbki biologicznej o wydajności ponad 75 Mg na dobę (sortowni, kompostowni tunelowej, kompostowni hermetycznej wraz z placami dojrzewania kompostu, boksami do magazynowania odpadów oraz zakładową studnią głębinową) – decyzja Marszałka Województwa Pomorskiego z dnia 25.11.2015 r. znak DROŚ-SO.7222.35.2015.ES z późniejszymi zmianami.

GOSPODARKA ODPADAMI

Przyjmowanie odpadów do zagospodarowania

W 2024 roku przyjęto 293,5 tys. Mg odpadów wobec 306,2 tys. Mg w roku 2023, co stanowiło spadek o 4,15%. Największą grupę odpadów stanowiły odpady komunalne (odpady z grupy 20 oraz odpady opakowaniowe z grupy 15) w ilości 270,26 tys. Mg wobec 259,5 tys. Mg odpadów przyjętych w roku poprzednim, co stanowi wzrost o 4,15%.

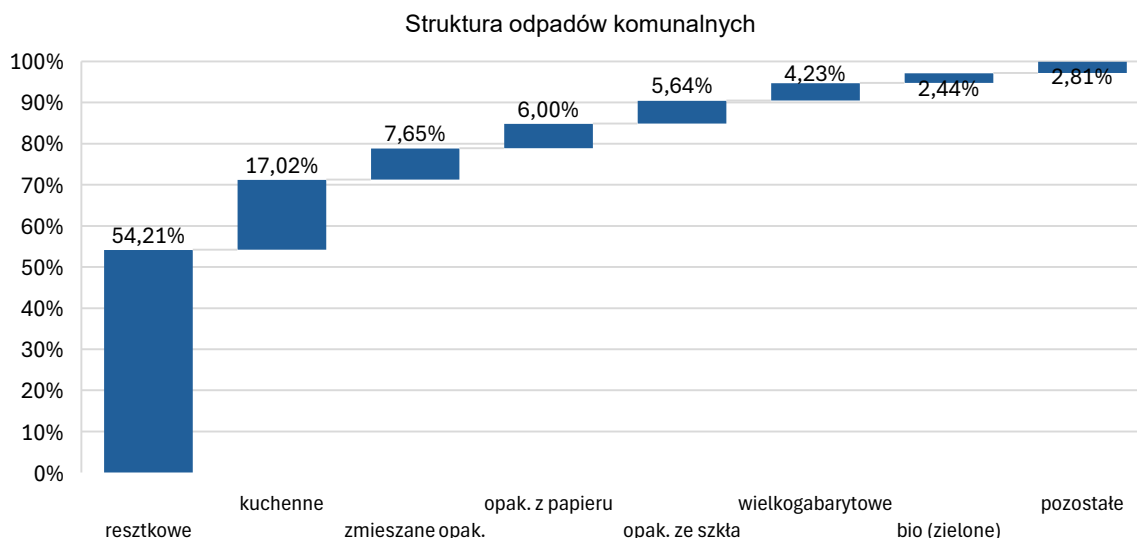
Rodzaj odpadów	Ilości odpadów (tys. Mg)		
	2023	2024	Różnica (%)
Odpady komunalne	259,5	270,3	4,2
Pozostałe odpady	46,8	23,2	-50,2
SUMA:	306,2	293,5	-4,15

Na uwagę zasługuje zmiana struktury odpadów komunalnych, co przedstawia poniższa tabela.

Kod odpadu	Nazwa odpadu	Ilość odpadów (tys. Mg)		Zmiana ilości (%)
		2023	2024	
150101	Opakowania z papieru i tektury	15 579	16 906	8,5
150106	Zmieszane odpady opakowaniowe	19 839	21 326	7,5
150107	Opakowania ze szkła	14 630	15 130	3,4
200108	Odpady kuchenne ulegające biodegradacji	44 152	46 281	4,8
200201	Odpady ulegające biodegradacji	6 337	7 934	25,2
200301	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	140 659	140 550	-0,1
200307	Odpady wielkogabarytowe	10 968	12 494	13,9

Obserwowana jest pozytywna tendencja wzrostowa na wszystkich strumieniach z selektywnej zbiórki, w szczególności na opadach ulegających biodegradacji oraz odpadów wielkogabarytowych. Ilość przyjętych niesegregowane odpady komunalnych w stosunku do roku poprzedniego utrzymały się niemal na identycznym poziomie.

Analizując strukturę odpadów komunalnych należy stwierdzić, iż pomimo pozytywnych trendów, znacznie odbiega ona od porządknej. Zdecydowaną większość odpadów wciąż stanowią odpady reszkowe o kodzie 20 03 01, co przedstawiono na poniższym wykresie.

Odpady resztkowe stanowią ponad 50% sumy odpadów komunalnych. Przy spoczywającym na gminach obowiązku osiągnięcia poziomu przygotowania do ponownego użycia i recyklingu wynoszącym 55% w roku 2025, obecna struktura odpadów jest niekorzystna. Bez odzysku surowców ze strumienia odpadów resztkowych o kodzie 20 03 01 nie ma możliwości osiągnięcia wymaganego poziomu.

Sortowanie odpadów

Do sortowania skierowano łącznie 165,5 tys. Mg odpadów wobec 160,5 tys. Mg odpadów, w tym głównie 140,3 tys. Mg zmieszanych odpadów komunalnych o kodzie 20 03 01 oraz 21,5 tys. zmieszanych odpadów opakowaniowych co stanowi wzrost o 3% w stosunku do roku 2023.

W roku 2024 odzyskano 15 760 Mg surowców na sortowni wobec 16 970 Mg w roku 2023, co stanowi spadek o 7,5%.

W roku 2024 z odpadów resztkowych 20 03 01 Zakład Utylizacyjny uzyskał w procesie sortowania 10 214 Mg surowców, co stanowi stopień odzysku z odpadów resztkowych na poziomie 7,28%, stanowi to spadek o 1,23% w stosunku do roku poprzedniego. Jednocześnie udział odzyskanych surowców z odpadów zmieszanych opakowaniowych wyniósł 26% co stanowi wzrost o 1,57% w stosunku do roku 2023.

Kompostowanie odpadów

W roku 2024 funkcjonowały dwie kompostownie: komorowa, dedykowana przeprowadzeniu procesu kompostowania bioodpadów z selektywnej zbiórki oraz kompostownia tunelowa, wykorzystywana do stabilizacji frakcji podsitowej z odpadów resztkowych.

W omawianym czasie, w kompostowni komorowej przetworzono 39,9 tys. Mg odpadów ulegających biodegradacji, tj. kuchennych (20 01 08) oraz ogrodowych (20 02 01) w efekcie czego wyprodukowano 8,9 tys. Mg środka poprawiającego właściwości gleby „SK9”. Z tego 6 350,72 Mg tego produktu zostało sprzedane i trafiło na tereny zielone w Gdańsku.

Składowanie odpadów

Pomimo znacznego ograniczenia przyjęcia większości odpadów, które miałyby zostać składowane, w roku 2024 w ten sposób zagospodarowano 66,7 tys. Mg odpadów, czyli o 1,7 tys. Mg odpadów więcej niż w roku poprzednim. Na zaistniałą sytuację miał przede wszystkim wpływ, fakt przyjmowania odpadów z czyszczenia ulic w zwiększonej ilości w porównaniu do roku poprzedniego.

Poziomy recyklingu i przygotowania do ponownego wykorzystania

Zgodnie z ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, Gminy w roku 2024 zobowiązane były osiągnąć poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych co najmniej w wysokości 45%. Zakład w zakresie odpadów, którymi gospodaruje osiągnął dla Gminy Gdańsk poziom 34,86%.

Zarządzanie energią

W roku 2024 Zakład Utylizacyjny realizował następujące działania:

1. Zwiększono produkcję energii elektrycznej do poziomu 7.215 MWh w całym roku 2024. Jest to najwyższy wynik od 2019 roku. W roku 2023 produkcja energii wyniosła 5.343 MWh. Zapotrzebowanie na energię elektryczną ZUT w 2024 roku pozostało na podobnej wysokości jak w roku 2023. Sprzedano do sieci 1.415 MWh energii elektrycznej, czyli ponad 3-krotnie więcej niż w roku wcześniejszym. Stosunek energii wyprodukowanej do zapotrzebowania wyniósł ponad 88%.
2. Utrzymano pobór gazu z kwatery na średnim poziomie 705 m³/h – łącznie 6,19 mln m³. Spadek względem roku 2023 (6,37 mln m³) spowodowany awarią sterowania w stacji ssaw.

3. Utrzymano model zakupowy energii z poprzedniego roku – zakup energii po cenach SPOT. Średnia cena zakupu energii elektrycznej wyniosła 475,01 zł/MWh (bez uwzględniania dystrybucji).
4. Utrzymano udział w programie DSR – zysk około 180 tys. zł w roku 2024.
5. Zmodernizowano system utrzymania ciśnienia w systemie centralnego ogrzewania – stabilizacja pracy układu.
6. Wymieniono systemy odprowadzania spalin ze wszystkich jednostek kogeneracyjnych. Wymienione zostały również kominy odprowadzające spaliny. Wymieniono pochodnię gazu przy elektrowni.
7. Wykonano budowę by-passu gazowego między stacją SZ-C a SZ-1 udrażniając ścieżkę gazową.
8. Wykonano remont kotłów wodnych i palników sterujących pracą kotłów. Zamontowano ciepłomierz mierzący ciepło wyprodukowane przez kotły wodne.
9. Zakończono pilotaż systemu telemetrii. Podpisano umowę obejmującą kontynuację pracy nad systemem telemetrii. Utrzymano w systemie zdalnego odczytu dane z liczników energii. Do systemu dołączono zdalny odczyt przepływomierzy gazu w stacji ssawy. Rozpoczęto prace nad rozbudową systemu o instalacje monitoringu oraz utrzymania ciśnień w kompostowni tunelowej. Trwają prace nad rozbudową systemu telemetrii o kolejne gałęzie.

RELACJE Z OTOCZENIEM

Klienci

Głównym klientem jest Gmina Miasta Gdańska, na rzecz której Zakład wykonuje jej zadania własne. Z usług Zakładu korzystają także gminy miejska i wiejska Pruszcz Gdański oraz Gmina Kolbudy, które podpisały z Gminą Miasta Gdańska porozumienia międzygminne. Ci klienci mają zapewnioną preferencyjną opłatę za przekazanie odpadów komunalnych. Przychody na bramie, wynikające z powierzzenia zadań, wyniosły 138,7 mln zł, co stanowi 90% całości wpływów za przyjęcie odpadów do zagospodarowania.

Klientami Zakładu są także przedsiębiorstwa zagospodarowujące odpady surowcowe oraz w niewielkim stopniu przedsiębiorstwa energetyczne i organizacje odzysku.

Dostawcy

W zakresie działalności operacyjnej kluczowymi kontrahentami są wyłonione w przetargach nieograniczonych przedsiębiorstwa zagospodarowujące, powstałe w Zakładzie, odpady pre-RDF i odpady „bio”, w tym przede wszystkim Partners Sp. z o.o., PHP Olejnik Sp. z o.o. oraz Novago Sp. z o.o., ZTOŚ Foleco So. z o.o. prowadzący w Zakładzie prace rekultywacyjne na kwaterze składowej 800/1.

Istotną rolę odgrywa także Aramco Fuels Poland Sp. z o.o., dostarczająca paliwo do maszyn, sprzętu i środków transportu, Energa Obrót S.A. sprzedająca energię elektryczną oraz agencja pracy tymczasowej, zapewniająca zewnętrzną obsadę linii sortowniczych.

Wśród rozproszonych dostawców duże znaczenie przypisać należy dostawcom części zamiennych i materiałów eksploatacyjnych do maszyn i urządzeń eksploatowanych w Zakładzie oraz serwisantom użytkowanego sprzętu.

Działania w ramach programu REDU

W celu zmniejszenia uciążliwości zapachowych, które powstają przy procesach zachodzących na terenie Zakładu Utylizacyjnego w marcu 2022 r. uruchomiony został **program REDU**, który był konsekwentnie realizowany przez cały 2024 rok. W ramach tego programu wykonywany jest szereg działań, które są działaniami ciągłymi, tzn. są pracami polegającymi na ustawicznym doskonaleniu procesów oraz bieżącym wykrywaniu i usuwaniu występujących problemów. Na prowadzone w zakładzie prace wpływ mają różne czynniki, takie jak zmiany prawne, ilości i rodzaj dostarczanych do zakładu odpadów. W związku z tym wyjątkowo istotne jest zarówno monitorowanie prowadzonych procesów oraz zmian w nich wprowadzanych, jak również jednocześnie udoskonalanie wykonywanych działań.

Program REDU obejmuje dwa główne obszary działań:

1. **Techniczne** (hermetyczność obiektów, efektywność technologiczna, zmniejszenie ryzyk technicznych)
2. **Organizacyjne** (nadzór operacyjny, nadzór technologiczny, dostosowanie ilości odpadów do możliwości przerobowych, monitoring emisji odorów, poprawa selektywnej zbiórki)

Główne działania zrealizowane w 2024 roku i ich efekty

Rekultywacja sektora 800/1 kwatery składowania:

We wrześniu 2024 r. zakończono prace rekultywacyjne skarp (pow. 3,13 ha) polegające na:

1. Kształtowaniu skarp
2. Wykonaniu warstwy wyrównawczej na skarpach
3. Wykonaniu warstwy odgazowującej z piasku gr. 0,2 m

4. Wykonaniu warstwy uszczelniającej z bentomaty 4000 g/m²
5. Wykonaniu warstwy odwadniającej z maty drenażowej
6. Wykonaniu warstwy technicznej z podglebia gr. 0,6 m
7. Wykonaniu warstwy biologicznej z kompostu 0,1 m
8. Ułożeniu opon na skarpie na powierzchni 2,68 ha
9. Ułożeniu geokraty na skarpach na powierzchni 0,45 ha
10. Wykonaniu zabiegów agrotechnicznych na skarpie, w tym wysiewu nasion traw
11. Wykonaniu 84 szt. studni igłowych na skarpach o głębokość ok. 5,0 m
12. Wykonaniu 8 szt. studni horyzontalnych na skarpie
13. Ułożeniu rur gazowych PEHD DN: 63, 90, 110, 125, 200 na wierzcholinie i skarpach o łącznej długości ok. 3,0 tyś mb
14. Dostawie i montaż pochodni mobilnej
15. Dostawie i montaż komory zasuw
16. Wykonaniu 2 par schodów na skarpie o nachyleniu ok. 1:2,5 o łącznej długości: 62,0 mb

Efekt: Sukcesywne dążenie do obniżenia oddziaływania odorowego spowodowanego emisją niekontrolowaną biogazu.

Modernizacja systemu odgazowania kwatery składowania:

1. Wymieniono 17 studni pionowych biogazowych na kwaterze 800/3.1. Wybudowano i podłączono nowe kolektory zbiorcze łączące nowe studnie z istniejącą instalacją odgazowania.
2. Zakończono budowę odgazowania skarp kwatery 800/1 prowadzoną w ramach rekultywacji kwatery 800/1. W ramach inwestycji wybudowano i podłączono do istniejącego systemu m.in. 84 studnie szpilkowe pionowe, 8 studni poziomych, dostarczono mobilną pochodnię gazu, wybudowano 5 odwadniaczy grawitacyjnych.
3. Uruchomiono 2 pochodnie mobilne gazu, które okresowo spalają nadmiar gazu o parametrach nienadających się do wykorzystania energetycznego.
4. Przeprowadzono badania nieorganizowanej emisji gazu z terenu kwatery i w ich wyniku wskazano obszary, na które obecnie należy zwrócić uwagę. Jest to m.in. wierzchowina podsektora C na kwaterze 800/1. W 2024 roku wykonano projekt techniczny modernizacji odgazowania w tym rejonie.
5. Zakupiono rezerwową ssawo-dmuchawę, co w razie awarii istniejącej znacząco przyspieszy przywrócenie ruchu.

Monitoring odorowy:

- Prowadzenie całorocznego ciągłego monitoringu odorowego za pomocą olfaktometrii terenowej oraz mierników odorowych (w 2024 roku siatkę mierników rozszerzono z 4 urządzeń działających w 2023 roku do docelowej liczby 7 urządzeń) mającego na celu gromadzenie i analizę danych dotyczących odorowości poszczególnych instalacji i lokalizacji zakładu. System monitoringu jest na bieżąco kalibrowany, a w razie potrzeby zmieniany lub rozszerzany na podstawie zmian zachodzących w pracy zakładu. Wyniki pomiarów wraz z ich szczegółowym omówieniem są przedstawiane w tygodniowych raportach odorowych.

Efekt: Utrzymywanie ciągłego nadzoru nad procesami, usprawnienie identyfikacji tzw. punktów krytycznych procesów pod kątem odorowości, czyli problematycznych odorowo lokalizacji na terenie zakładu.

- Prowadzenie kontroli czasu wykonywania operacji odorowych. Operacje mogące powodować potencjalnie najwięcej odorów są prowadzone w godzinach, w których warunki atmosferyczne są najbardziej korzystne z punktu widzenia rozprzestrzeniania się substancji złoonych.

Efekt: Kompleksowa analiza warunków meteorologicznych i dostosowywanie do nich godzin prowadzenia prac. Sukcesywne ograniczanie odorowości zidentyfikowanych problematycznych lokalizacji.

Kompostownia tunelowa:

- w lutym 2024 roku zakończono prace wymiany wsadu biofiltra kompostowni tunelowej. Wykonano wymianę na wszystkich 6 sekcjach w objętości ponad 1800m³.
- w 2024 przeprowadzono pilotaż pomiaru online podciśnienia w kompostowni tunelowej i sprawdzono możliwość automatycznego sterowania wentylacją.
- redukcja przekazania fr. podsitowej ze zmieszanych odpadów do podmiotów zewnętrznych z 12 322 Mg w roku 2022, przez 2023- 6287 Mg do wyłącznie 1815 Mg w 2024 roku. Wobec czego zmniejszono nakłady na usługi obce o kwotę ok. 6,3 mln złotych w porównując 2022 do 2024 roku.

Efekt: Poprawa hermetyczności obiektu i ograniczenie emisji odorów, redukcja kosztów usług obcych.

Kompostownia hermetyczna:

- przeprowadzono kompleksowy serwis płuczek wodnych i chemicznych (ograniczenie odorów)
- Zaprojektowano przebudowę kanałów wentylacyjnych wywiewnych (roboty zaplanowano na rok 2025)

Efekt: Spełnienie norm emisyjnych powietrza poprocesowego, ograniczenie emisji odorów.

Gospodarka wodno-ściekowa:

- wykonano montaż przykrycia osadnika 701.3 na podczyszczalni ścieków (ograniczenie rozprzestrzeniania się odorów)
- uzyskano stabilną pracę podczyszczalni. Przyjęcie odcieku do oczyszczenia w 2023 wyniosło 31 077m³ a 30 896m³ w 2024.

Efekt: Ograniczenie emisji odorów, ograniczenie ilości ścieków przekazywanych na zewnątrz.

Poprawa selektywnej zbiórki odpadów

W 2024 roku Sorterownie w Gdańsku odnotowały znaczący wzrost liczby obsługiwanych mieszkańców. Punkty odwiedziło około 20% więcej osób niż rok wcześniej. PSZOK-i w Gdańsku przyjmują różnorodne odpady, w tym zużytą odzież i obuwie.

Dzięki tym działaniom Zakład Utylizacyjny w Gdańsku przyczynia się do zwiększenia świadomości ekologicznej mieszkańców oraz poprawy efektywności systemu gospodarki odpadami w mieście.

Dotychczasowe główne efekty działań w ramach programu REDU

- Wykonanie rekultywacji skarp sektora 800/1 kwatery składowania, w szczególności podsektora 800/1C wraz z modernizacją systemu odgazowania, co pozwoliło na zredukowanie emisji niekontrolowanej biogazu.
- Utrzymywanie stosunkowo stabilnego poboru biogazu dzięki dotychczasowym modernizacjom systemu odgazowania prowadzonym sukcesywnie od 2022 roku.
- Zakup i rozpoczęcie stosowania mobilnej ssawo-pochodni, co umożliwiła dopalania biogazu bezpośrednio na kwaterze składowania (obecnie eksploatowany podsektor 800/3.1). Takie postępowanie prowadzi do ograniczania emisji niekontrolowanej biogazu, a zatem ograniczania powstawania odorów z terenu kwatery.
- Wymiana złoża filtracyjnego w biofiltrze 402, dzięki czemu przywrócono właściwości i funkcjonalności biofiltru, co z kolei zaskutkowało zwiększeniem wydajności oczyszczania powietrza i w konsekwencji obniżeniem odorowości tej lokalizacji.
- Możliwość prowadzenia większej ilości badań we własnym zakresie (więcej danych na temat procesów kompostowania) dzięki utworzeniu i rozwijaniu zakładowego laboratorium. Umożliwia to łatwiejsze i szybsze wprowadzanie korzystnych zmian w procesach kompostowania oraz większą kontrolę nad ich przebiegiem.
- Wprowadzenie kompleksowego ciągłego monitoringu odorowego z wykorzystaniem siatki mierników odorowych (w 2024 roku osiągnięto docelową liczbę urządzeń równą 7).
- Zmiana godzin przerzucania pryzm na placu 407 oraz napowietrzania kompostu w boksie 406 – są one przeprowadzane w godzinach 9-11 kiedy warunki atmosferyczne są najmniej sprzyjające rozprzestrzenianiu się odorów. Ze względu na to, że plac 407 jest zlokalizowany tuż przy granicy zakładu od strony obwodnicy, prowadzone tam prace są ograniczone do niezbędnego minimum – ograniczono m.in. wykonywanie przesiewania kompostu na tym placu. Zminimalizowano również ilość kompostu magazynowanego w boksie 406 dzięki utworzeniu nowego placu na gotowy materiał SK-9 z drugiej strony zakładu (w dalszej odległości od terenów zamieszkałych). Dzięki takim działaniom zaobserwowano znaczne obniżenie odorowości tej lokalizacji.

Plan dalszych prac

- Utrzymywanie wysokiej sprawności systemu odgazowania i jego dalsza modernizacja według przyjętej opracowanej już koncepcji w celu maksymalizacji ujęcia biogazu z kwater składowania oraz zmniejszania emisji niekontrolowanej biogazu.
- Rekultywacja wierzchołki podsektora 800/1 kwatery składowania.
- Dalsza optymalizacja procesu kompostowania – wykorzystanie w tym celu powstałego już zakładowego laboratorium, które będzie w dalszym ciągu rozwijane.
- Dalsze prowadzenie ciągłego monitoringu odorowego za pomocą siatki mierników odorowych, jak również kontynuacja prowadzenia bieżącej kompleksowej analizy warunków meteorologicznych i dostosowywanie do nich godzin prowadzenia prac mogących potencjalnie powodować emisję odorów.
- Dalsze bieżące wykonywanie oprysków środkiem neutralizującym odory na terenie kwatery składowania oraz na placach w zależności od wykonywanych w zakładzie prac.

- Dalsze przekazywanie nadwyżki odpadów kuchennych ulegających biodegradacji do zewnętrznych instalacji celem ich dalszego zagospodarowania w sytuacji, kiedy ich ilość jest na poziomie przewyższającym moce przerobowe kompostowni w celu utrzymania wysokiej jakości produkowanego SK-9 co ma bezpośrednie przełożenie na jego odorowość.
- Dalsze sukcesywne przekazywanie do podmiotów zewnętrznych kompostu niespełniającego wymagań (ograniczenie strumieni kierowanych do składowania, zwłaszcza tych pochodzących z procesu kompostowania i mających największy potencjał odorotwórczy).
- Przekazywanie jak największej ilości frakcji balastowej z kompostowni hermetycznej oraz przesianej frakcji stabilizatu do ITPOK zamiast na kwaterę składowania (ograniczenie strumieni kierowanych do składowania, zwłaszcza tych pochodzących z procesu kompostowania i mających największy potencjał odorotwórczy).
- Prowadzenie dalszych działań mających na celu poprawę selektywnej zbiórki odpadów (szereg działań edukacyjnych dla mieszkańców).

Działania informacyjno-promocyjne

W 2024 roku Zakład Utylizacyjny uczestniczył w licznych wydarzeniach, piknikach i eventach partnerskich, przekazując wiedzę na temat prawidłowej segregacji odpadów. Dzięki tym inicjatywom dotarł z ekologicznymi informacjami do tysięcy gdańszczan. Na przykład, podczas Dnia Otwartego 13 kwietnia 2024 roku, mieszkańcy mieli okazję zwiedzić zakład i dowiedzieć się, co dzieje się z odpadami wyrzucanymi w domach oraz jak ważna jest ich prawidłowa segregacja.

Przeprowadziliśmy dwie kampanie edukacyjne – „Widma Odpadów” i „Odpadowieść Wigilijną”, dzięki którym zwiększyliśmy świadomość na temat poprawnej segregacji odpadów i pokazaliśmy, jak małe zmiany w naszych nawykach mogą zrobić wielką różnicę dla planety.

Posadziliśmy 3 Miejskie Mikrolasy w Gdańsku – dzięki pomocy 600 zaangażowanych mieszkańców, wysadziliśmy 1800 sadzonek drzew i krzewów według metody Akiry Miyawakiego na 600 m². Wykorzystaliśmy przy tym 60 ton „Czarnego złota ogrodników”.

Przekazaliśmy 474 tony „Czarnego złota ogrodników”, czyli kompostu z bioodpadów zbieranych selektywnie przez mieszkańców. Z możliwości zakupu tony kompostu za symboliczną złotówkę skorzystało 489 zainteresowanych.

Przeprowadziliśmy 50 zajęć edukacyjnych dla uczniów i studentów, by kształtować proekologiczne postawy.

Wypożyczyliśmy blisko 200 drzewek bożonarodzeniowych w ramach akcji „Wypożycz Choinkę”. Zebraliśmy kwotę 26 586 zł, która w całości trafiła na konto Pomorskiego Ośrodka Rehabilitacji Dzikich Zwierząt Ostoja. Środki zostały przeznaczone na budowę letniej odchowni dla jeży.

Zorganizowaliśmy dwa dni otwarte dla mieszkańców Gdańska, podczas których zainteresowani mieli okazję obejrzeć naszą zmodernizowaną sortownię i zobaczyć „od kuchni” proces zagospodarowywania odpadów. ZUT odwiedzały także grupy z zakładów pracy, przedstawiciele samorządów i goście z zagranicy.

Edukacja w sieci

Zakład Utylizacyjny prowadził również działania edukacyjne w internecie, publikując wpisy informacyjno-edukacyjne na swojej stronie internetowej oraz na profilach w mediach społecznościowych, takich jak Facebook, LinkedIn i Instagram. Dzięki temu zwiększał świadomość mieszkańców na temat prawidłowej segregacji odpadów i korzyści płynących z gospodarki o obiegu zamkniętym. Obecnie nasze profile społecznościowe obserwuje: 1 020 osób na LinkedIn, 2 818 na Facebooku oraz 925 na Instagramie.

Nasza działalność została wyróżniona

Zdobyliśmy nagrodę „Lider Recyklingu – Opakowania” w jubileuszowej 25. edycji Konkursu Puchar Recyklingu organizowanej przez Abrys Sp. z o.o.

Zostaliśmy również laureatem w kategorii „Debiut Roku” w konkursie „Recykling Wielomateriałowych Odpadów Opakowaniowych” zorganizowanym przez Dobrowolne Porozumienie Rekarton.

KIERUNKI ROZWOJU I PLANY NA PRZYSZŁOŚĆ

Kierunki rozwoju Zakładu wyznacza misja prowadzenia zadań publicznych w zakresie gospodarki odpadami, jaką Gmina Miasta Gdańska nałożyła na Spółkę.

Działania Spółki związane są ściśle z podstawowymi celami strategicznymi:

- sukcesywnym wzrostem odzysku i recyklingu odpadów;
- większą efektywnością pracy instalacji;
- zapewnieniem maksymalnego komfortu i bezpieczeństwa mieszkańców;
- rozwojem Spółki równoważonym interesem wszystkich uczestników systemu gospodarki odpadami, zaczynając od mieszkańców Metropolii Gdańskiej;

Najważniejsze zadania inwestycyjne Spółki określają projekty:

Budowa instalacji fermentacji odpadów biodegradowalnych

Inwestycja ma na celu poprawę i domknięcie systemu unieszkodliwiania bioodpadów na terenie Miasta Gdańska i gmin sąsiadujących. Realizacja inwestycji wpłynie na zwiększenie przepustowości systemu unieszkodliwiania bioodpadów w Zakładzie i przyczyni się do poprawy komfortu życia lokalnej społeczności. W roku 2022 trwały prace związane z identyfikacją strumienia kierowanego do planowanej instalacji fermentacji, tj. przygotowano kompletną w ujęciu rocznym morfologię odpadów. W roku 2022 wykonano analizy techniczno-formalne mające na celu wybór najlepszej formy realizacji przedsięwzięcia. W roku 2023 dokonano wyboru technologii fermentacji wraz z lokalizacją. W kwietniu 2024 złożono wniosek o dofinansowanie budowy instalacji w ramach programu realizowanego przez NFOŚiGW. W tym samym wykonano raport oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko oraz złożono wniosek do Wydziału Ekologii i Energetyki o wydanie decyzji środowiskowej, Przygotowano umowę na roboty budowlane w oparciu o żółtą książkę FIDIC oraz pierwszą wersję PFU. Wykonano projekt robót geologiczno-inżynierskich w celu rozpoznania warunków gruntowych.

Koncepcja modernizacji gospodarki wodno-ściekowej

Planowane projekty rozwojowe oraz planowane zmiany lokalizacji i funkcji niektórych placów technologicznych wymuszają sporządzenie nowego bilansu wodno – ściekowego. Dopiero po wykonaniu powyższych dokumentacji będzie możliwe ponowne zwymiarowanie wielkości podczyszczalni i zaplanowanie jej modernizacji.

Budowa nowej instalacji oczyszczania gazu

Inwestycja zakłada budowę nowej instalacji systemu oczyszczania biogazu składowiskowego, aby osiągnąć jakość zgodną z wymaganiami silników agregatów prądotwórczych. Biogaz produkowany na terenie zakładu jest obecnie poddawany oczyszczaniu przy użyciu metody biologicznej. Jednak stopień odsiarczenia uzyskany w ten sposób nie jest wystarczający do zastosowania biogazu w jednostkach kogeneracyjnych, takich jak silniki tłokowe. Dodatkowo, biogaz kierowany do silników zawiera ilości siłoksanów przekraczające zalecane wartości. Konieczność rozbudowy modułu waloryzacji gazu składowiskowego wynika bezpośrednio ze zwiększenia powierzchni kwatery składowania oraz samego składu gazu składowiskowego w ciągu 13 lat od momentu budowy odsiarczalnika biologicznego. Przewiduje się, że modernizacja układu uzdatniania biogazu będzie miała na celu oczyszczenie biogazu do poziomu poniżej 100 ppm przy użyciu odsiarczalnika katalitycznego, biologiczno-katalitycznego lub biologicznego.

W latach 2023 – 2024 przeprowadzono dialog techniczny z potencjalnymi wykonawcami, dobrano właściwą technologię. Przeprowadzono postępowanie przetargowe, zakończone unieważnieniem ze względu na fakt, że wykonawca doszedł do wniosku, że w naszej lokalizacji konieczne będzie dodatkowo wybudowanie obiektu budowlanego.

Rozsączanie na kwaterze 800/1

W 2024 roku wykonano prace związane z rekultywacją skarp kwater składowania 800/1A, 800/1B oraz 800/1C. W konsekwencji zadanie inwestycyjne dotyczące budowy systemu rozsączania zostało przesunięte na rok 2025 i połączone z pracami przebudowy systemu odgazowania w ramach rekultywacji wierzchowiny kwatery składowania 800/1C.

Panele fotowoltaiczne na dachu kompostowni

Realizacja inwestycji w celu poprawy bilansu energetycznego Zakładu. Przedsięwzięcie polega na wykorzystaniu energii słonecznej do produkcji energii elektrycznej pozyskanej z paneli fotowoltaicznych posadowionych na dachu kompostowni hermetycznej. Na podstawie zrealizowanego przetargu na zaprojektowanie i budowę przedsięwzięcia w roku 2024 zaprojektowano i dostarczono wszystkie elementy planowanej do wybudowania farmy, ze względu na panujące niskie temperatury i technologię montażu (klejenie do membrany dachowej) prace montażowe przesunięto na wiosnę 2025 roku.

Reorganizacja przestrzeni magazynowej

Zadanie to ma na celu dostosowanie zakładu do zrealizowanych oraz planowanych projektów. Ponadto zredukowane zostanie ryzyko pożarowe oraz zoptymalizowana logistyka wewnętrzna, co wpłynie na bezpieczeństwo oraz efektywność pracy zakładu.

CZYNNIKI RYZYKA I OPIS ZAGROŻEŃ

Zmiany cen sprzedaży

Ze względu na świadczenie usług publicznych na rzecz gminy, na podstawie Ustawy o gospodarce komunalnej, ceny za przyjęcie i zagospodarowanie odpadów są zatwierdzane przez Prezydenta Miasta Gdańska na umotywowany wniosek Spółki. Ceny podlegają regulacjom Ustawy o odpadach.

Ryzyko zmian cen zabezpiecza w zasadniczej części umowa wykonawcza podpisana z Gminą Miasta Gdańska, na podstawie której odpady odbierane z nieruchomości położonych na terenie gminy kierowane są do zagospodarowania w Zakładzie.

Składnikiem ceny za przyjęcie odpadów jest też opłata za składowanie odpadów, ustalana przez Radę Ministrów. Ryzyko zmian opłaty za składowanie nie jest zabezpieczone. Brak jest rynkowych instrumentów umożliwiających skuteczne zabezpieczenie się przed tym ryzykiem. Spółka może w niewielkim stopniu minimalizować skutki wzrostu opłat za składowanie, poprzez zwiększanie poziomu wysortowania odpadów. Dodatkowo, urzędowy wzrost poziomu opłaty za składowanie jest istotnym argumentem dla wnioskowania o analogiczny wzrost ceny „na bramie”.

Od roku 2020 obserwowane są dynamiczne zmiany na rynku surowców. Przy równoczesnym wzroście ilości wysortowanych surowców oraz inwestycjach realizowanych w tym zakresie, stanowi to znaczne ryzyko dla Spółki. Ryzyko to może być mitygowane poprzez zmianę cennika zagospodarowania odpadów.

Energia elektryczna pochodząca z odnawialnych źródeł energii (OZE) sprzedawana była poniżej ceny rynkowej. Ryzyko zmian cen nie jest zabezpieczone. Przychody ze sprzedaży energii stanowią zaledwie 0,001 % wartości sprzedaży usług i produktów, co powoduje, że ryzyko zmian cen nie wpływa w sposób istotny na Spółkę.

Ceny Praw Majątkowych do Świadectw Pochodzenia Energii z OZE, przyznawanych celem wsparcia systemu pozyskiwania energii ze źródeł odnawialnych, są kształtowane przez rynek na Towarowej Giełdzie Energii. Spółka nie ma możliwości zabezpieczenia się przed ryzykiem obniżek ceny, wynikającym z nadpodaży praw na rynku. Wartość otrzymanych aktywów stanowi ok. 0,5 % wartości sprzedaży usług i produktów, co powoduje, że ryzyko zmian cen nie wpływa istotnie na Spółkę.

Zmiany cen zakupu

Podobnie jak w przypadku cen surowców obserwowana jest znaczna zmienność cen towarów oraz usług zewnętrznych. Ryzyko tej zmienności będzie mitygowane poprzez:

- w zakresie zagospodarowania odpadów - przekazanie frakcji energetycznej do ITPOK w Gdańsku będącej własnością GMG
- w zakresie energii oraz paliw – poprzez wzrost generacji własnej oraz optymalizację zużycia.

Z racji charakteru Spółki zakupy dokonywane są w drodze przetargów, gdzie podstawowym kryterium wyboru oferty jest najniższa cena.

Ryzyko zmian regulacyjnych w tym wprowadzenia systemu kaucyjnego

Spółka identyfikuje ryzyka związane ze zmianami lub brakiem zmian w krajowym systemie gospodarki odpadami, co może wpłynąć na przychody Spółki. Ryzyko to będzie mitygowane poprzez zmianę cennika przyjęcia odpadów.

Ryzyko kredytowe

W 2020 r. Bank PEKAO SA udzielił kredytu inwestycyjnego na budowę kwatery składowej 800/3 oraz budowę hermetycznej instalacji jako uzupełnienie istniejącego systemu kompostowania na okres 8 lat. Ze względu na zastosowanie zmiennej podstawy oprocentowania kredytu, opartej na stawce bazowej WIBOR 6M, ryzyko przy obsłudze zadłużenia jest uzależnione od zmian tej stawki bazowej i nie jest zabezpieczone. Wskutek spełnienia warunków, przewidzianych umową, ryzyko wypowiedzenia umowy kredytu przez Bank PEKAO w terminie 30-dniowym, jest możliwe w obecnej sytuacji jedynie w przypadku opóźnień w spłacie rat kapitałowych i odsetek, utraty płynności finansowej. W przypadku niekorzystnych uwarunkowań, utrudniających spłatę kredytu, umowa może być renegocjowana. W ocenie zarządu obydwie w/w ryzyka wypowiedzenia/ rozwiązania umowy obecnie nie występują.

Dla współfinansowania projektu „Rozbudowa sortowni odpadów w Zakładzie Utylizacyjnym w Gdańsku”, Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie (NFOŚiGW) udzielił w 2021 r. pożyczki inwestycyjnej na okres 15 lat. Ze względu na zastosowanie zmiennej podstawy oprocentowania pożyczki, opartej na stawce bazowej WIBOR 3M, ryzyko przy obsłudze zadłużenia jest uzależnione od zmian tej stawki bazowej i nie jest zabezpieczone. Wskutek spełnienia warunków, przewidzianych umową, ryzyko wypowiedzenia umowy pożyczki przez NFOŚiGW w terminie 14-dniowym, jest możliwe w obecnej sytuacji jedynie w przypadku opóźnień w spłacie rat kapitałowych i odsetek, przekraczających 30 dni w stosunku do terminów ustalonych w harmonogramie spłat oraz naruszenia tzw. efektu ekologicznego, określonego w

Umowie o dofinansowanie ze środków Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko. W przypadku niekorzystnych uwarunkowań, utrudniających spłatę pożyczki, umowa może być renegotjowana. W ocenie zarządu obydwu w/w ryzyka wypowiedzenia/ rozwiązania umowy obecnie nie występują.

W 2023 r. Gdańska Infrastruktura Wodociągowo-Kanalizacyjna Sp. z o.o. udzieliła pożyczki na zwiększenie kapitału obrotowego. Ze względu na zastosowanie zmiennej podstawy oprocentowania pożyczki, opartej na stawce bazowej WIRON 3M, ryzyko przy obsłudze zadłużenia jest uzależnione od zmian tej stawki bazowej i nie jest zabezpieczone. Wskutek spełnienia warunków, przewidzianych umową, ryzyko wypowiedzenia umowy pożyczki przez GIWK w terminie 30-dniowym, jest możliwe w obecnej sytuacji jedynie w przypadku opóźnień w spłacie rat kapitałowych i odsetek, W ocenie zarządu ryzyko wypowiedzenia/ rozwiązania umowy obecnie nie występuje.

Płynność finansowa

W zakresie płynności finansowej ciężar ryzyka spoczywał głównie na Gminie Miasta Gdańsk. Gmina od 1 lipca 2013 r. jest głównym kontrahentem z ok. 74 % udziałem w przychodach netto ze sprzedaży produktów i usług. Pozostałe ryzyko rozkłada się na około trzydziestu kontrahentów, dostarczających lub odbierających odpady z różną częstotliwością. Niewielkie znaczenie mają kontrahenci dostarczający odpady incydentalnie, którzy płacą gotówką bądź kartą. Za wyjątkiem głównego kontrahenta, z którym rozliczanie za dostarczane odpady odbywa się po zakończeniu każdego miesiąca, regulowanie należności przez pozostałych kontrahentów następuje co 7 dni. Przy prowadzonej na bieżąco windykacji, następuje regularny dopływ gotówki.

Największa masa odpadów w grupie odpadów komunalnych dostarczana była z terenu Gminy Miasta Gdańsk. W sytuacji wystąpienia niejako „monopolu naturalnego”, zagwarantowane były zarówno dostawy odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy, jak i płatności za odpady. Pozostałe odpady dostarczane były z gmin sąsiednich, dla których Spółka uwzględniona jest w Wojewódzkim Planie Gospodarki Odpadami jako Regionalna Instalacja Przetwarzania Odpadów Komunalnych (RIPOK). Tu również płatności były regularne.

Ryzyko to, jak i ryzyko wynikające ze zmiany w systemie opłat za odbiór i zagospodarowanie odpadów są również w znacznej części zabezpieczone prawem do rekompensaty ze strony Gminy Miasta Gdańsk, przewidzianej umową wykonawczą.

Ryzyko zmniejszenia strumienia przyjmowanych odpadów w związku z wprowadzeniem przez Urząd Marszałkowski zmian w Wojewódzkim Planie Gospodarowania Odpadami

Zmiany w Wojewódzkim Planie Gospodarki Odpadami spowodowały od 2017 r. połączenie Regionów Północnego, Ekodolina oraz Szadółki w jeden. Oznacza to utratę monopolu na zagospodarowanie odpadów i zagrożenie odpływem części strumienia odpadów komunalnych do innych instalacji. W Regionie Północnym funkcjonuje „prywatny” RIPOK Chlewnica, oferujący znacznie niższą cenę zagospodarowania odpadów. Ryzyko utraty strumienia jest mitygowane okolicznościami opisanymi powyżej.

Ryzyko wpływu wojny w Ukrainie na działalność Zakładu

Konflikt zbrojny w Ukrainie może mieć wpływ na szereg obszarów funkcjonowania Zakładu. Może wystąpić sytuacja potencjalnego odpływu pracowników tymczasowych, wśród których przeważającą część stanowią obywatele Ukrainy, co tylko pogłębi już obserwowane problemy z pozyskaniem kadry. Dodatkowo zaburzenie dostaw stali z hut zlokalizowanych na terenie Ukrainy może doprowadzić do chwilowych braków na rynku. Mogą zatem wystąpić opóźnienia dostaw części zamiennych i materiałów.

SYTUACJA DOCHODOWA, MAJĄTKOWA I FINANSOWA

Finansowy efekt działalności

Działalność w 2024r. zakończyła się zyskiem netto w wysokości 36.310,8 tys. zł. Przychody ze sprzedaży wzrosły o 40%, a koszty operacyjne zmniejszyły się o 1% w stosunku do roku ubiegłego. Zysk na sprzedaży wyniósł 35.570,8 tys. zł i był wyższy o 54.545,7 tys. zł od straty odnotowanej w roku ubiegłym.

W ślad za amortyzacją majątku trwałego rozliczono 11,3 mln zł dotacji z Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko.

Majątek, inne zasoby i finansowanie

Wartość majątku na koniec roku 2024 wyniosła 311.616,8 tys. zł i była o 12.531,3 tys. zł wyższa w porównaniu z rokiem poprzednim. Majątek trwały stanowi 77% wartości majątku Spółki, a dominują w nim aktywa rzeczowe – 93% wartości. Natomiast w majątku obrotowym największy udział stanowią aktywa pieniężne – 63%.

Zmiany strukturalne majątku:

W roku 2024 nastąpił spadek wartości aktywów trwałych o 14.263,8 tys. zł oraz wzrost wartości aktywów obrotowych o 26.795 tys. zł. Spowodowane to było m.in. wzrostem inwestycji krótkoterminowych oraz należności z tytułu dostaw i usług.

Źródłem finansowania majątku jest w 62% kapitał obcy, pochodzący w szczególności z:

nierozliczonej dotacji z POIiŚ 114,5 mln zł
pożyczek i kredytu inwestycyjnego 37,5 mln zł
rezerw na zobowiązania 17,3 mln zł
odroczonej ustawowej płatności opłat za korzystanie ze środowiska 7,4 mln zł
leasingów 5,7 mln zł
niewydatkowanych środków z gwarancji kontraktowej na kompostownię 0,4 mln zł

Kapitał własny stanowił na koniec roku 2024 38% pasywów.

Wskaźniki zadłużenia

Wskaźnik	Sposób pomiaru	2023	2024
Wskaźnik ogólnego zadłużenia	(Zobowiązania ogółem+ rezerwy ogółem)/ aktywa ogółem	73%	62%
Ryzyko likwidacji %	Kapitały własne/ majątek	27%	38%

Wskaźniki rentowności

Rentowność operacyjna jest dodatnia ze względu na wystąpienie zysku na sprzedaży. Także pozostałe wskaźniki rentowności przyjmują wartości dodatnie.

Wskaźnik	Sposób pomiaru	2023	2024
Rentowność operacyjna	Zysk ze sprzedaży/ przychody ze sprzedaży	-16,2%	18,6%
Rentowność sprzedaży netto	Zysk netto/ sprzedaż produktów	-10,96%	18,95%
Rentowność aktywów	Zysk netto/ aktywa ogółem	-5,0%	11,7%
Rentowność kapitału własnego	Zysk netto/ kapitał własny	-18,5%	31,0%
Rentowność zasobów osobowych	Zysk(strata) netto/ przeciętne zatrudnienie	-55,8 tys. zł	129,4 tys. zł

Wskaźniki płynności finansowej

Wskaźniki płynności finansowej bardzo wzrosły i utrzymują się na wysokim poziomie.

Wskaźnik	Sposób pomiaru	2023	2024
Wskaźnik bieżącej płynności	aktywa obrotowe/ zobowiązania krótkoterminowe	1,08	2,54
Wskaźnik wysokiej płynności	aktywa obrotowe łatwo zbywalne/ zobowiązania krótkoterminowe	1,04	2,49
Wskaźnik wypłacalności gotówki	środki pieniężne/ zobowiązania krótkoterminowe	0,59	1,61
Kapitał pracujący	aktywa obrotowe - zobowiązania bieżące	3 150,2	42 943,4

Wskaźniki obrotowości majątku

Wskaźnik	Sposób pomiaru	2023	2024
Rotacja aktywów ogółem	Przychody ogółem/ aktywa ogółem	0,5	0,6
Rotacja aktywów trwałych	Przychody ogółem/ aktywa trwałe ogółem	0,5	0,8
Rotacja aktywów obrotowych	Przychody ogółem/ aktywa obrotowe ogółem	3,1	2,7
Rotacja zapasów w dniach	Stan końcowy zapasów x 365 dni/ koszt własny sprzedaży	3,9	3,4
Cykl należności w dniach	Stan końcowy należności od odbiorców x 365 dni/ przychód ze sprzedaży	38,3	38,6
Cykl zobowiązań w dniach	Stan końcowy zobowiązań z tyt. dostaw x 365 dni/ koszt działalności operacyjnej	22,7	9,4

Przewidywana sytuacja finansowa

Obecna sytuacja finansowa Spółki oceniana jest jako stabilna. Ze względu na planowany niewielki dodatni rezultat działalności w 2025 r. przewiduje się spadek najbardziej płynnych aktywów do poziomu uznawanego za bezpieczny, pozwalający na funkcjonowanie w najbliższej perspektywie. Ryzyko utraty płynności finansowej niweluje istotny poziom odpisów amortyzacyjnych majątku trwałego, niepowodujący odpływu pieniądza ze Spółki.

Gdańsk, 28 marca 2025 r.